

Bog anmeldelse af *Hvorfor gør jeg det, jeg gør?* Refleksionshåndbog for sproglærere

Birgit Henriksen, Susana S. Fernández, Hanne Leth Andersen & Dorte Fristrup. 2020. Samfundslitteratur. 183 sider.

Hvorfor gør jeg det, jeg gør? er – som det også fremgår af undertitlen – en refleksionshåndbog for sproglærere. Tilsvarende er det overordnede formål med bogen ifølge forfatterne da også at tydeliggøre implícite tankeprocesser, hvilket inkluderer såvel viden, antagelser og erfaringer som følelser relateret til sprogundervisningen, for med udgangspunkt i denne refleksion at justere praksis.

Bogen henvender sig, som forfatterne også selv påpeger, til alle fremmedsprogs- og andetsproglærere fra grundskole, ungdomsuddannelser, videregående uddannelser, aftenskoler og sprogskoler – måske i særdeleshed i forbindelse med uddannelse, det være sig grund- eller videreuddannelse, da der i flere af de indbyggede refleksions- og praksisøvelser lægges op til diskussion.

Bogen er meget overskuelig, velskrevet, letforståelig og velstruktureret. Dens 183 sider er fordelt på fem kapitler, som indledes med en kort introduktion til etableret viden om et aspekt af sprogundervisningen, hvorefter den eksisterende viden inden for lærerkognitionsforskningen på området præsenteres. Derudover er der indbyg-

ASTRID MUS RASMUSSEN
Ph.d., ekstern lektor
Aarhus Universitet
geramr@cc.au.dk

get en række refleksions- og praksisøvelser, som er meget varierede både med hensyn til indhold, metode og omfang.

Bogen er bygget op, så man bevæger sig fra et overordnet teoretisk til et rent fagdidaktisk mere praksisorienteret niveau. Ud over at give et overblik over bogens indhold og formål bidrager indledningen til en form for forventningsafstemning, idet forfatterne understreger, at ingen forventer eller bør forvente konstant udvikling og bevægelse. Forandring tager tid.

Kapitel 1 giver en overordnet introduktion til forskningsfeltet lærerkognition, som er bogens omdrejningspunkt. Der gives bl.a. en teoretisk begrundelse for sammenhænge mellem teori og praksis, hvorved forskningsfeltets relevans for den praktiserende lærer understreges: Kritisk refleksion er forudsætning for praksisændring. Kapitel 2 drejer sig om lærerens udvikling. Der er hovedsageligt fokus på de forskellige erfaringsniveauer, en lærer kan befinde sig på fra nyuddannet til ekspert. Derudover beskrives nogle af de faktorer, der kan hindre pædagogisk udvikling. Først fra og med kapitel 3 målrettes indholdet direkte fremmedsprogsundervisningen, hvilket også betyder, at de foregående kapitler kan anbefales til lærere, som ikke underviser i sprog. I kapitel 3 fokuseres der på de overordnede teoretiske rammer, som den nyeste sprogpædagogiske forskning opstiller for den gode sprogundervisning. Der ses nærmere på sprogsyn, læringsyn og kultursyn, elevmotivation og læringsstilgange, og slutteligt zoomes der ind på kommunikativ undervisning og brugen af tasks. I kapitel 4 kommer vi endnu et skridt nærmere sprogundervisningens praksis, idet behovet for og metoder til ordforrådstilegnelse; grammatikkens placering i den kommunikative undervisning; og interkulturel kompetence som en moderne, fleksibel og dynamisk kulturopfattelse beskrives. I det afsluttende kapitel gennemgås de fire færdigheder. Indledningsvist gives en generel introduktion til færdighederne og deres samspil, hvorefter de gennemgås separat med udgangspunkt i teori og praksis.

Kapitlerne kan principielt læses i vilkårlig rækkefølge, men oplevelsen bliver pga. opbygningen med den mere grundlæggende teori i de indledende kapitler mere komplet, hvis den læses kronologisk.

Der er de seneste år blevet udgivet flere bøger inden for det fremmedsprogsteoretiske område (delvist af samme forfattere), men denne udgivelse udmærker sig ved et anderledes perspektiv. Det er en fremragende, nuanceret kombination af fremmedsprogdidaktik, lærerkognitionsforskning og refleksions- og praksisøvelser.